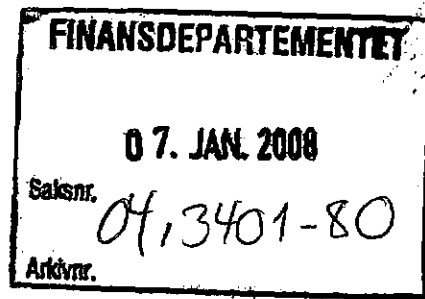

Finansdepartementet
PB 8008 Dep.,
0030 Oslo

postmottak@fin.dep.no

Oslo, 4. januar 2008

Deres ref.: 04/3401 FM GK

Høringsuttalelse – om tilpasning av årsregnskapsforskriften for forsikring til IFRS.

1.

Finansdepartementets høringsnotat med forslag til ny årsregnskapsforskrift for livsforsikringsselskap har som utgangspunkt tilpasning til ny forsikringslov og IFRS. Som en midlertidig løsning foreslås det at pensjonskasser skal følge denne forskriften - så langt det passer.

De vises i høringsnotatet til at tilpasning til årsregnskapsforskriftens oppstillingsplaner for resultatregnskapet og balansen til nye virksomhetsregler og IFRS, må gjennomføres innenfor rammene av forsikringsregnskapsdirektivet (direktiv 91/674/EØF). Vi vil den sammenheng påpeke at pensjonskasser ikke kommer inn under direktiv 91/674 og at en således står vesentlig friere i utformingen av regnskapsregler for disse institusjoner.

Pensjonskasseforeningene ser fram til at det snarest blir iverksatt arbeid med en særlig årsregnskapsforskrift for pensjonskasser. De samme grunnleggende regnskapsprinsipper som gjøres gjeldende for livsforsikringsselskap bør også gjelde for pensjonskasser, men det er vårt syn at særlig oppstillingsplan for resultatregnskap bør få en ganske annen og langt mer hensiktsmessig utforming. Årsregnskapsforskrift for pensjonskasser bør foreligge innen utgangen av 2008 slik at det ikke blir nødvendig med nok en omlegging av årsregnskapene på et senere tidspunkt.

2. Formålet med regnskapsrapportering

Målgruppen for regnskapsinformasjon og hvilke informasjon som er av interesse vil ikke være den samme for livsforsikringsselskap og pensjonskasser. For et børsnotert livsforsikringsselskap vil informasjon til aktuelle og potensielle investorer i selskapets aksjer stå sentralt. Så vil ikke være tilfellet for en pensjonskasse. Formålet med en pensjonskasses regnskapsrapportering vil være å informere sponsorforetaket om de samlede kostnader ved pensjonsordningen og om oppnådd avkastning på investerte midler. Medlemmene / pensjonistene vil i hovedsak være interessert i avkastning (pensjonistene) og om pensjonskassens

framtidige evne til å oppfylle sine forpliktelser. En resultatregnskapsoppstilling som fokuserer på avkastning og på risikoresultat vil derfor være det som tjener brukerne best. I denne sammenheng bør også regnskapsrapportens tilgjengelighet vektlegges. En pensjonskasses regnskapsrapport bør være vesentlig "enklere å lese" enn den oppstilling som er foreslått for livsforsikringsselskap.

Pensjonskasseforeningene vil komme tilbake med konkret forslag til oppstillingsplan for resultatregnskap for pensjonskasser i forbindelse med forslag til regnskapsforskrift for disse institusjoner.

3. Resultatregnskapsoppstilling for pensjonskasser.

Forsikringslovens inndeling av pensjonskassenes balanser i "porteføljer" og nye regler med hensyn til beregning og fordeling av avkastning og overskudd vil stå sentralt i utarbeidelsen og forståelsen av en pensjonskasses resultatregnskap. Den femdeling¹ av resultatregnskapet som følger av forsikringsloven § 9-9 og § 9-10 burde ideelt sett ligge til grunn for den formelle resultatregnskapsoppstilling.

Finansdepartementets forslag til oppstillingsplan for resultatregnskapet i livsforsikringsselskaper tar utgangspunkt i en splitting mellom "teknisk regnskap" og "ikke-teknisk regnskap". Resultatet av forsikringsvirksomheten per se skal framgå av det tekniske regnskap. Det ikke-tekniske regnskap skal vise avkastning av selskapsporteføljen. Den omtalte femdeling av resultatberegningen som § 9-9 og § 9-10 legger til grunn gjenfinnes ikke i dette oppsettet. Forslag til oppstillingsplan for resultatregnskapet viser således ikke hvorledes de ulike resultatelementer faktisk er framkommer eller hva som er grunnlaget for allokering av de ulike resultatelementer eller endringer i avsetninger. Dette reduserer informasjonsverdien av resultatregnskapet i betydelig grad.

Pensjonskasseforeningene vil foreslå, at en senere, særskilt årsregnskapsforskrift for pensjonskasser tar utgangspunkt i forsikringslovens bestemmelser om resultatberegning og overskuddsdeling uten å legge særlig vekt på sammenlignbarhet med forsikringsselskapenes regnskaper. Det er allikevel til dels ulike hensyn som styrer virksomheten i en pensjonskasse og i et livsforsikringsselskap. Et foretak med egen pensjonskasse vil for eksempel ikke legge vekt på avkastning på egenkapitalen isolert sett og vil kunne ønske en annen sammensetning av bufferkapital i kassen enn hva som vil være optimalt for et livsforsikringsselskap. En sammenlikning av "teknisk resultat" i et livsforsikringsselskap og pensjonskasser vil følgelig ha liten verdi.

4. Nærmere om utkast til endringer i regnskapsforskrift for forsikringsselskap.

Regnskap for livsforsikringsselskap har i alle år hatt svært liten informasjonsverdi med hensyn til selskapenes primære virksomhet; forsikring. Finansdepartementets forslag til ny resultatoppstilling innebærer i så måte ingen

---

¹ I praksis en firedeling for pensjonskasser ettersom de færreste vil ha en både en kollektivportefølje og en investeringsvalgportefølje.

forbedring. Selskapenes risikoresultat vil ikke kunne leses ut av regnskapet i det spare- / risikopremie, administrasjonspremie og vederlag for forvaltningsrisiko kun vil framstå som en samlet premiestørrelse. En ville komme et skritt videre ved en splitting av premieinntektene som forslått i NOU 2001: 24².

Vedrørende 5.13.4 Fond for urealiserte gevinster

Kredittilsynet foreslår at urealiserte gevinster (urealiserte gevinster på finansielle instrumenter unntatt) skal avsettes til et eget fond - jf. aksjelovens § 3-3a. Fond for urealiserte gevinster vil inngå i kjernekapitalen etter kapitaldekningsforskriften - jf. § 3 nr. 12.

Aksjelovens § 3-3a er først og fremst begrunnet med at utbyttegrunnlaget bør være tilnærmet likt i selskaper som fører årsregnskapet i samsvar med IFRS og de som følger regnskapsloven³.

Alle livsforsikringselskaper og pensjonskasser vil imidlertid avlegge regnskap etter tilnærmet like regnskapsregler. Samtidig vil beregning av årsresultat for slike institusjoner avvike så meget fra andre aksjeselskaper, at en sammenlikning her ikke vil være relevant.

Etter Pensjonskasseforeningens syn er det derfor intet poeng å la aksjelovens bestemmelse om fond for urealiserte gevinster gjelde for livsforsikringselskaper og pensjonskasser. Det må allikevel gjøres et unntak fra aksjelovens § 3-3a dersom bestemmelsen ikke skal gjelde for gevinster knyttet til eiendeler i kollektivporteføljen.

Vedrørende 5.2.5 Risikoutjevningfondet

I høringsutkastet legges det til grunn at risikoutjevningfondet skal klassifiseres som bundet egenkapital. Vi er i utgangspunktet enige i en slik tilnærming, men vil peke på at risikoutjevningfond i forsikringsloven er klassifisert som en del av de forsikringsmessige avsetninger - jf. forsikringsloven § 9-15 annet avsnitt. I forsikringsloven § 9-7 annet ledd er fastslått det at kollektivporteføljen skal bestå av eiendeler som motsvarer de forsikringsmessige avsetninger til dekning av kontraktfastsatte forpliktelser.

I utkast til balanseoppstilling vil det ikke være overensstemmelse mellom eiendeler i selskapsporteføljen (aktiva) og egenkapital og gjeld på den ene side, og mellom eiendeler i kollektivporteføljen og forsikringsforpliktelser (kontraktfastsatte forpliktelser) på den annen, om en ikke velger å definere kollektivporteføljen / selskapsporteføljen forskjellig i regnskapssammenheng og i relasjon til forsikringsloven.

Det vil også kunne oppstå uklarhet i relasjon til andre bestemmelser - bl.a. kapitalforvaltningsforskriften - om risikoutjevningfond skal regnes inn som en del av forsikringsmessige avsetninger eller som en del av egenkapitalen.

Vi er som nevnt enige i at risikoutjevningfond defineres som en del av egenkapitalen. Om en velger å opprettholde denne konklusjon bør imidlertid

---

² Avsnitt 12.4. En splitting i sparepremie og risikopremie - slik Banklovkommisjonen foreslo - lar seg imidlertid ikke gjennomføre.

³ Jf. Ot. Prop. Nr. 39 (2004-2005) avsnitt 6.1.5.

definisjonen av forsikringsmessige avsetninger i forsikringsloven endres tilsvarende.

Med vennlig hilsen,

Norske Pensjonskassers Forening / De Selvstendige Kommunale Pensjonskasser

Rolf A. Skomsvold

Generalsekretær
